

Dwarslaesie

Rijndam is hét centrum voor de regio Zuidwest Nederland als het gaat om revalideren met een dwarslaesie.

Home › Revalidatie › Volwassenenrevalidatie › Dwarslaesie

Bij een dwarslaesie zijn de zenuwbanen in het ruggenmerg beschadigd. Door deze beschadiging is het contact tussen hersenen, zenuwen, spieren en organen verstoord. Dat maakt onder andere bewegen en voelen moeilijk voor u.

Hoe u zo goed mogelijk kunt functioneren met een dwarslaesie

Naast problemen met voelen en bewegen kunnen er ook andere stoornissen optreden. Hierbij kunt u denken aan ontregeling van de darmen, blaas, bloeddruk en temperatuur. Ook uw seksuele functies kunnen beschadigd raken door een dwarslaesie. De plek in het ruggenmerg waar de schade zich bevindt en de mate van de beschadiging bepaalt de ernst van de dwarslaesie en daarmee of u rolstoelgebonden bent of niet. Naast de functionele beperkingen die een dwarslaesie met zich meebrengt, heeft een dwarslaesie ook vaak grote emotionele gevolgen.

Tijdens de revalidatie leert u hoe u uw mogelijkheden zo goed mogelijk kunt benutten en hoe u om kunt gaan met uw beperkingen. Met als doel weer zoveel mogelijk activiteiten zelfstandig te doen. Vaak op een aangepaste manier. Omdat de “doorsnee dwarslaesie patiënt” niet bestaat is uw inbreng en die van uw naasten hierbij van groot belang. Daarnaast leren wij u, door veel informatie, oefeningen en adviezen te geven, complicaties te voorkomen en zo goed mogelijk te functioneren.

Wanneer is revalidatie bij een dwarslaesie zinvol?

Hebt u pas sinds kort een dwarslaesie? Dan is revalidatie eigenlijk altijd zinvol. Maar ook wanneer u al langer een dwarslaesie heeft, is het van belang onder controle te blijven bij een revalidatiearts. Wanneer er nieuwe problemen of mogelijkheden ontstaan kan er een nieuwe behandelperiode gestart worden.

In het behandelkader dwarslaesie revalidatie, officieel document van de Vereniging van Revalidatieartsen in Nederland, is vastgelegd dat niet alle revalidatie-instellingen mensen met een dwarslaesie mogen behandelen. Revalidatie bij een dwarslaesie (voor beschreven groepen) vindt plaats in instellingen waarin voldoende expertise en volume aanwezig is voor deze hooggespecialiseerde zorg. Rijndam is één van de 8 instellingen die aan de gestelde normen voldoet. In deze regio is Rijndam de enige.

Wilt u een actieve en gezonde leefstijl die past bij uw aandoening? Dan biedt Rijndam de behandelmodule 'gezonde leefstijl'. In een intensief coachingstraject wordt u langdurig en op maat begeleid om meer te bewegen in het dagelijks leven, gezond te eten en in gewichtsbeheersing.

› **Meer informatie (<https://www.rijndam.nl/speciale-programmas/behandelmodule-gezonde-leefstijl>)**

C-Mill, innovatieve loopband

Locaties ✦ [Westersingel \(https://www.rijndam.nl/locaties/westersingel\)](https://www.rijndam.nl/locaties/westersingel)

Om de functionele loopvaardigheid te verbeteren, beschikt Rijndam over een innovatieve loopband, genaamd de C-Mill. De C-Mill is een loopband waarop via een beamer obstakels en stapdoelen worden geprojecteerd. Door regelmatig te trainen op de C-Mill, lopen patiënten niet alleen minder risico om te vallen, maar ook hun angst om te vallen, wordt verminderd.

› **Meer informatie (<https://www.rijndam.nl/speciale-programmas/c-mill-innovatieve-loopband>)**

Chirurgisch handenspreekuur / tetraplegische handen

Locaties ✦ [Westersingel \(https://www.rijndam.nl/locaties/westersingel\)](https://www.rijndam.nl/locaties/westersingel)

Wanneer u een hoge dwarslaesie heeft is de handfunctie vaak beperkt. In dat geval kunt u zich aanmelden voor het tetraplegische handenspreekuur dat gespecialiseerd is in de behandeling van handfunctieproblemen bij hoge dwarslaesiepatiënten. Doel van het spreekuur is om het letsel zoveel mogelijk te beperken. Het team bestaat uit een revalidatiearts, plastisch (hand)chirurg, fysiotherapeut en een ergotherapeut.

Ervaringsdeskundige Dwarslaesie

Locaties ✦ [Westersingel \(https://www.rijndam.nl/locaties/westersingel\)](https://www.rijndam.nl/locaties/westersingel)

Ter ondersteuning van patient en behandelteam heeft Rijndam een ervaringsdeskundige in dienst. Deze ervaringsdeskundige kan u ondersteunen bij diverse vraagstukken die samenhangen met het revalideren bij een dwarslaesie, maar ook over het leven met een dwarslaesie. Met zijn kennis en ervaring kan hij u helpen bij praktische en fysieke zaken, maar is hij er ook voor een gesprek. Of u gebruik wilt maken van zijn ervaring, bepaalt u zelf. De ervaringsdeskundige is wekelijks een aantal dagdelen aanwezig op de kliniek.

Groepstraining Zelfmanagement 'PEPP4ALL'

Locaties: [Erasmus MC, \(https://www.rijndam.nl/erasmusmc\)](https://www.rijndam.nl/erasmusmc)

[Albert Schweitzer ziekenhuis \(https://www.rijndam.nl/contact/albert-schweitzer-ziekenhuis-dordwijk\)](https://www.rijndam.nl/contact/albert-schweitzer-ziekenhuis-dordwijk)

De PPEP4ALL (Patiënt en/of Partner Educatie Programma voor alle chronisch zieken) is een zelfmanagementprogramma voor mensen met een chronische aandoening en/of hun partners of mantelzorger. De PPEP4ALL biedt handvatten om te leren omgaan met de psychische, emotionele en sociale gevolgen van het leven met een chronische aandoening.

› **Meer informatie (<https://www.rijndam.nl/speciale-programmas/groepstraining-zelfmanagement-pepp4all>)**

Lokomat

Locaties: [Westersingel \(https://www.rijndam.nl/locaties/westersingel\)](https://www.rijndam.nl/locaties/westersingel)

Om de loopfunctie te verbeteren beschikt Rijndam over een lokomat. De Lokomat is een looprobot waarin patienten die niet zelfstandig kunnen lopen als gevolg van een dwarslaesie of (halfzijdige) verlamming kunnen trainen. De revalidatiearts en fysiotherapeut van Rijndam beoordelen wie er baat kan hebben bij behandeling met de lokomat en of deze dus ingezet wordt.

› **Meer informatie (<https://www.rijndam.nl/speciale-programmas/lokomat>)**

Mobiel dwarslaesieteam

Locaties: [Westersingel \(https://www.rijndam.nl/locaties/westersingel\)](https://www.rijndam.nl/locaties/westersingel)

Indien u niet of nog niet in Rijndam bent opgenomen kan op verzoek van uw behandelend arts, het mobiele dwarslaesie team ingeschakeld worden. Afhankelijk van het probleem krijgt uw arts specialistisch advies of wordt u op de locatie waar u verblijft, thuis, in het ziekenhuis, verpleeghuis of ander instelling bezocht door een of meer leden van het mobiele dwarslaesie team. Het team heeft gespecialiseerde kennis en adviseert en ondersteunt uw lokale behandelaren bij problemen met bijvoorbeeld continence, handfunctie, rolstoelgebruik, zitten, decubitus, voorzieningen of transfers. Uiteraard bespreekt het team de bevindingen ook met u.

Nazorgpolikliniek dwarslaesie

Locaties: [Westersingel \(https://www.rijndam.nl/locaties/westersingel\)](https://www.rijndam.nl/locaties/westersingel)

Rijndam heeft een nazorgpoli. Deze poli biedt hulp bij vragen en problemen op lichamelijk of sociaal vlak. U kunt hierbij denken aan onderwerpen die samenhangen met de dwarslaesie (spasticiteit, pijn, decubitus, problemen met urine en ontlasting, contracturen, kinderwens en seksualiteit), maar ook evaluatie van eerdere behandelingen in Rijndam en elders.

- › **Meer informatie** (<https://www.rijndam.nl/speciale-programmas/nazorgpolikliniek-dwarslaesie>)
-

Revalidatie bij een oncologische dwarslaesie

Locaties: [Westersingel \(https://www.rijndam.nl/locaties/westersingel\)](https://www.rijndam.nl/locaties/westersingel)

Rijndam revalidatiecentrum biedt een verkort revalidatieprogramma aan wanneer u een dwarslaesie heeft op basis van een kwaadaardige tumor in het ruggenmerg of op basis van een uitzaaiing van een kwaadaardige tumor. Voorwaarde is dat uw levensverwachting heeft tussen de zes maanden en een jaar en een zodanige lichamelijke en mentale conditie dat u kunt revalideren. Daarnaast is aanvullende therapie niet beperkend voor het revalidatieprogramma en dient u een verblijfplaats te hebben na ontslag.

- › **Meer informatie** (<https://www.rijndam.nl/speciale-programmas/revalidatie-bij-een-oncologische-dwarslaesie>)
-

Schoenenspreekuur

Locaties:

[Albert Schweitzer ziekenhuis , \(https://www.rijndam.nl/contact/albert-schweitzer-ziekenhuis-dordwijk\)](https://www.rijndam.nl/contact/albert-schweitzer-ziekenhuis-dordwijk)

[Beatrixziekenhuis, \(https://www.rijndam.nl/contact/beatrizziekenhuis\)](https://www.rijndam.nl/contact/beatrizziekenhuis)

[Erasmus MC, \(https://www.rijndam.nl/erasmusmc\)](https://www.rijndam.nl/erasmusmc)

[Ijselland Ziekenhuis, \(https://www.rijndam.nl/contact/ijselland-ziekenhuis\)](https://www.rijndam.nl/contact/ijselland-ziekenhuis)

[Franciscus Gasthuis, \(https://www.rijndam.nl/contact/sint-franciscus-gasthuis\)](https://www.rijndam.nl/contact/sint-franciscus-gasthuis)

[Franciscus Vlietland, \(https://www.rijndam.nl/contact/vlietland-ziekenhuis\)](https://www.rijndam.nl/contact/vlietland-ziekenhuis)

[Westersingel \(https://www.rijndam.nl/locaties/westersingel\)](https://www.rijndam.nl/locaties/westersingel)

Hebt u problemen met uw voeten? Als u goed wilt kunnen lopen zijn schoenen heel belangrijk. Als u geen confectieschoenen meer kunt dragen, krijgt u een indicatie voor orthopedisch schoeisel. U komt dan naar ons schoenenspreekuur. De revalidatiearts beschrijft dan waar uw schoenen aan moeten voldoen om uw klachten te verminderen. De schoenmaker zorgt voor uw schoenen aan de hand van die beschrijving. De schoenen zijn of afkomstig van een gespecialiseerde schoenenfabrikant of naar maat gemaakt. En natuurlijk geeft u als patiënt aan welke voorkeuren u heeft als het gaat om comfort en uiterlijk.

- › **Meer informatie** (<https://www.rijndam.nl/speciale-programmas/schoenenspreekuur>)
-

Spasmespreekuur

Locaties: [Westersingel, \(https://www.rijndam.nl/locaties/westersingel\)](https://www.rijndam.nl/locaties/westersingel)

[Albert Schweitzer ziekenhuis , \(https://www.rijndam.nl/contact/albert-schweitzer-ziekenhuis-dordwijk\)](https://www.rijndam.nl/contact/albert-schweitzer-ziekenhuis-dordwijk)

[Franciscus Gasthuis, \(https://www.rijndam.nl/contact/sint-franciscus-gasthuis\)](https://www.rijndam.nl/contact/sint-franciscus-gasthuis)

[Beatrixziekenhuis, \(https://www.rijndam.nl/contact/beatrizziekenhuis\)](https://www.rijndam.nl/contact/beatrizziekenhuis)

[Erasmus MC \(https://www.rijndam.nl/erasmusmc\)](https://www.rijndam.nl/erasmusmc)

Hebt u problemen met spasticiteit? Dan heeft Rijndam een spasmespreekuur. Op basis van uw klachten wordt gekeken welke behandeling het best bij uw klachten aansluit. U kunt hierbij denken aan medicatie, het gebruik van botoxinjecties of de plaatsing van een pompje met spasmeremmende medicijnen. Het spasmespreekuur wordt uitgevoerd door gespecialiseerde revalidatieartsen.

› **Meer informatie (<https://www.rijndam.nl/speciale-programmas/spasmespreekuur>)**

Sportadvies

Locaties: [Westersingel \(https://www.rijndam.nl/locaties/westersingel\)](https://www.rijndam.nl/locaties/westersingel)

Bent u bij Rijndam onder behandeling en krijgt u begeleiding van een bewegingsagoog? Dan krijgt u automatisch een sportadvies. U onderzoekt met hem of haar de mogelijkheden voor een passende sport en/of sportvereniging en kunt er al uw specifieke sportvragen kwijt. Het doel is om na de revalidatie in uw eigen leefomgeving het sporten voort te zetten.

Bent u niet in behandeling bij Rijndam? Ook dan komt u mogelijk in aanmerking voor sportadvies. U heeft hiervoor een verwijzing nodig van uw (huis)arts. De revalidatiearts bekijkt vervolgens of een sportadvies zinvol voor u is.

› **Meer informatie (<https://www.rijndam.nl/speciale-programmas/sportadvies>)**

Spreekuur Incontinentie

Locaties: [Westersingel \(https://www.rijndam.nl/locaties/westersingel\)](https://www.rijndam.nl/locaties/westersingel)

Verliest u ongewild urine en/of ontlasting door blaas- en darmstoornissen? Bent u regelmatig geobstipeerd? Zijn die problemen het gevolg van een dwarslaesie of andere aandoeningen? Als u 16 jaar of ouder bent, kunt u terecht bij ons gespecialiseerde incontinentiespreekuur. De continetieverpleegkundige geeft u daar informatie, advies, instructie en begeleiding. Bijvoorbeeld over leefregels, medicijnen en het gebruik van verpleeg- en hulpmiddelen. Ook over de vertrekking van diverse hulpmiddelen wordt advies gegeven.

› **Meer informatie (<https://www.rijndam.nl/speciale-programmas/spreekuur-incontinentie>)**

Spreekuur intimiteit

Locaties: [Westersingel \(https://www.rijndam.nl/locaties/westersingel\)](https://www.rijndam.nl/locaties/westersingel)

Een dwarslaesie beïnvloedt vaak de beleving van intimiteit en seksualiteit. Op het spreekuur kunnen u en uw partner vragen stellen, informatie krijgen over hulpmiddelen of met ons zoeken naar nieuwe seksuele mogelijkheden. U kunt er ook terecht voor vragen rondom vruchtbaarheid en zwangerschap.

Tijdens het spreekuur ontmoet u een van onze intimiteitsverpleegkundigen. Verder is er een arts-seksuoloog naar wie u verwezen kunt worden.

Technisch spreekuur (ortheses en protheses)

Locaties Westersingel, (<https://www.rijndam.nl/locaties/westersingel>)

Albert Schweitzer ziekenhuis, (<https://www.rijndam.nl/contact/albert-schweitzer-ziekenhuis-dordwijk>)

Beatrixziekenhuis, (<https://www.rijndam.nl/contact/beatrixziekenhuis>)

Erasmus MC, (<https://www.rijndam.nl/erasmusmc>)

IJsselland Ziekenhuis, (<https://www.rijndam.nl/contact/ijsselland-ziekenhuis>)

Franciscus Gasthuis, (<https://www.rijndam.nl/contact/sint-franciscus-gasthuis>)

Franciscus Vlietland (<https://www.rijndam.nl/contact/vlietland-ziekenhuis>)

Hebt u problemen bij het dagelijks functioneren? Vaak kunnen hulpmiddelen u dan ondersteunen. Op ons technisch spreekuur beschrijft de revalidatiearts welk hulpmiddel u kan helpen en waar dat hulpmiddel medisch gezien aan moet voldoen. De orthopedisch instrumentmaker maakt op basis daarvan een orthese of prothese. Een orthese ondersteunt de lichaamsfunctie (denk aan een beenbeugel of spalk), een prothese vervangt een functie (denk aan een kunstbeen).

› **Meer informatie** (<https://www.rijndam.nl/speciale-programmas/technisch-spreekuur-ortheses-en-protheses>)

Wondenpoli

Locaties Westersingel (<https://www.rijndam.nl/locaties/westersingel>)

Hebt u door last van doorzit- of doorligwonden (decubitus)? De behandeling van die wonden vraagt om specialistische kennis van decubitus. Daarom kunt terecht op onze specialistische wondenpoli. Daar helpen een revalidatiearts en een wond- en decubitusverpleegkundige u verder.

› **Meer informatie** (<https://www.rijndam.nl/speciale-programmas/wondenpoli>)

Zit Advies Team

Locaties Westersingel, (<https://www.rijndam.nl/locaties/westersingel>)

Ringdijk (<https://www.rijndam.nl/contact/ringdijk>)

Samen met u kijkt het team wat uw problemen, wensen en activiteiten zijn en geven een zitadvies. Op basis daarvan krijgt u een advies over de eisen waaraan een rolstoel moet voldoen om decubitus, overbelasting, spasme en pijn te voorkomen. Soms krijgt u ook tips over het gebruik van de rolstoel en leefregels. Het team bespreekt zijn bevindingen met u of uw naasten. Zo kunt u aan instanties en leveranciers duidelijk maken wat uw wensen zijn.

Duur: Om uw problemen te analyseren en u goed te adviseren zijn een tot drie bijeenkomsten nodig.

Behandelaanpak

Binnen de revalidatie staat uw hulpvraag centraal. Aan het begin van de revalidatie vind er een intake plaats door de revalidatiearts. Hierbij wordt een voorlopig behandelplan opgesteld. In de weken die volgen start het behandelteam met gedetailleerdere inventarisatie van uw vragen, wensen, mogelijkheden en beperkingen. En natuurlijk wordt er tegelijkertijd al behandeld. Tijdens de eerste teambespreking worden alle gegevens die zijn verzameld besproken en maakt het behandelteam een behandelplan voor de komende periode. Ook langere termijn doelen en de prognose worden besproken.

Dit behandelplan wordt vervolgens met u besproken en vastgesteld. Het behandelplan omvat naast de behandeldoelen ook de behandelaren die u zullen begeleiden. Om de 4 tot 6 weken wordt het behandelplan bijgesteld.

Behandelteam

Het behandelteam staat onder leiding van uw revalidatiearts. Afhankelijk van uw doelen bevat een team een fysiotherapeut, ergotherapeut, bewegingsagoog, maatschappelijk werker, psycholoog en een of meerdere verpleegkundigen. Allen zijn gespecialiseerd op het gebied van dwarslaesie.

Lees meer over de specialisten binnen het behandelteam in de uitgebreide omschrijving per functie_ (<http://www.rijndam.nl/revalidatie/volwassenenrevalidatie>)

Behandelvorm

Wanneer er recent bij u een dwarslaesie is ontstaan wordt er bijna altijd gekozen voor opname. Poliklinische behandeling is ook mogelijk, maar door praktische problemen vaak niet haalbaar.

Opname

De klinische behandeling richt zich op het zo snel mogelijk weer thuis functioneren, al dan niet met hulp of hulpmiddelen en het initiëren van een adequate vervolgbehandeling. Tijdens de opname ligt de nadruk dan ook op het verbeteren en behouden van functies, het opdoen van nieuwe vaardigheden en het voorkomen van complicaties. Kortom we begeleiden en adviseren u bij het verkrijgen van zoveel mogelijk zelfstandigheid. Gedurende de hele revalidatieperiode is er aandacht voor educatie en ondersteuning van u, uw partner en/of familie op de meest belangrijke gebieden.

Vóór ontslag zal er geoefend worden met het zelfstandig wonen door verblijf in onze proefwoning of door het opbouwen van weekendverloven. Ook overlegt het behandelteam met u hoe en waar u de behandeling voortzet. Soms is verwijzing naar een fysiotherapeut of ergotherapeut in de eigen woonplaats voldoende. In de meeste gevallen wordt de behandeling echter voortgezet op onze polikliniek, omdat vaak specifieke kennis vereist is. U blijft in ieder geval onder controle van een revalidatiearts.

Poliklinische behandeling

Als het niet meer nodig is om opgenomen te zijn, kunt u naar huis. Eenmaal thuis ondervindt u waarschijnlijk andere problemen dan tijdens de opname. Onderwerpen die in de kliniek (nog) niet relevant waren, komen aan bod bij een poliklinische behandeling. Aan doelen die nog niet bereikt zijn, kunt u doorwerken. Het accent ligt meer op onderwerpen als maatschappelijke participatie, werk en dagbesteding. Ook tijdens de poliklinische behandeling worden de hulpvragen van naastbetrokkenen zoveel mogelijk in behandeling genomen, mits u hiermee instemt.

Controle

Na uw behandeling blijft u onder controle, bij Rijndam of elders. Op die manier bieden we u structurele begeleiding. Wanneer er zich nieuwe (of terugkerende) problemen voordoen, wordt er een nieuw behandeltraject gestart. Dit kan afhankelijk van uw problemen zowel klinisch als poliklinisch zijn.

De ernst van de dwarslaesie bepaalt hoe lang deze controles doorlopen. Voor mensen met een complexe dwarslaesie is Rijndam levenslang als vangnet beschikbaar.

Behandelduur

Hoe lang de revalidatie gaat duren, hangt af van de hoogte van uw dwarslaesie en de doelen die u wilt en kunt bereiken. De gemiddelde opname bij een lage laesie is 3 tot 6 maanden en bij een hoge laesie 6 tot 9 maanden. Aansluitend wordt vrijwel altijd een poliklinisch behandeltraject gestart. Ook hier wordt de lengte van de behandeling bepaald door de te behalen doelen.

Aanmelden

Opname

Opname gebeurt meestal vanuit het ziekenhuis. De revalidatiearts meldt u voor opname online of schriftelijk bij ons aan. Wilt u meer weten? Bel dan ons opnamebureau via (010) 241 24 77

Intake poliklinische behandeling

Komt u voor het eerst naar Rijndam? Dan kan uw huisarts of medisch specialist u [direct online bij ons aanmelden \(/revalidatie/aanmelden-voor-verwijzers\)](#) voor een eerste consult. U kunt ook een verwijsbrief van uw huisarts of medisch specialist sturen naar de locatie waar u zich aanmeldt. Wij nemen dan contact met u op.

Is er spoed? Dan kan de huisarts of medisch specialist bellen met de locatie waar u zich aanmeldt.

Ervaringsverhalen

'Ik geniet veel meer van de kleine dingen.'

In 2007 krijgt Peter een motorongeluk, met een complete dwarslaesie als gevolg. Peter heeft anderhalve maand in het Erasmus MC gelegen. Daarna kwam naar Rijndam.

[Lees verder \(https://www.rijndam.nl/peter-0\)](https://www.rijndam.nl/peter-0)

'Een medische verrassing, maar ik ben er nog niet'

In 2010 overleeft Sjaak een zwaar auto-ongeluk. Hij heeft een hoge dwarslaesie en de artsen schatten zijn toekomstige zelfstandigheid dan in op 'mond- en kinbesturing'.

[Lees verder \(https://www.rijndam.nl/sjaak\)](https://www.rijndam.nl/sjaak)

'Duw <https://www.rijndam.nl/pim>tje nodig? Nee dank je'

Pim was twintig toen hij in 2003 met zijn motor van de weg raakte. Een dwarslaesie als gevolg van het ongeluk trok een dikke streep door zijn plannen en ambities.

[Lees verder \(https://www.rijndam.nl/pim\)](https://www.rijndam.nl/pim)

Aanmelden

(voor verwijzers)

<https://www.rijndam.nl/revalidatie/aanmelden-voor-verwijzers>

Polikliniek Jongvolwassenen

Ben je tussen de 16 en 25 en heb je vragen over het leven met een beperking?

[Lees meer... \(revalidatie/polikliniek-jong-volwassenen\)](https://www.rijndam.nl/revalidatie/polikliniek-jong-volwassenen)

Locaties

Westersingel (<https://www.rijndam.nl/locaties/westersingel>)

Franciscus Gasthuis (<https://www.rijndam.nl/contact/sint-franciscus-gasthuis>)

› [Zie alle locaties van Rijndam \(/contact\)](#)

Revalidatieartsen

drs. D.C.M. Spijkerman (<https://www.rijndam.nl/revalidatie/revalidatieartsen/drs-dcm-spijkerman>)

---

drs. T.A.R. Sluis (<https://www.rijndam.nl/revalidatie/revalidatieartsen/drs-tar-sluis>)

---

dr. R. Osterthun (<https://www.rijndam.nl/revalidatie/revalidatieartsen/drs-r-rutger-osterthun>)

---

drs. L. van Gelder (<https://www.rijndam.nl/revalidatie/revalidatieartsen/drs-l-van-gelder>)

› [Zie alle artsen](#)

(<https://www.rijndam.nl/revalidatie/volwassenenrevalidatie/dwarslaesie/artsen>)

Tip!

Kijk ook eens op de website [WOW \(Weer op weg\)](http://www.weeropweg.info/index.php) (<http://www.weeropweg.info/index.php>).

Dit is een E-learningproject ontwikkeld door [Dwarslaesie Organisatie Nederland](http://www.dwarslaesie.nl).

(<http://www.dwarslaesie.nl>) Leer hier alles over dwarslaesie en wat ermee samenhangt.

(<http://www.weeropweg.info/index.php>)

Boek: Hoe blijf je fit met een dwarslaesie?

Een boek over hoe je zo fit en gezond mogelijk kunt leven met een dwarslaesie. [Lees meer...](https://www.rijndam.nl/content/boek-hoe-blijf-je-fit-met-een-dwarslaesie-bestellen) (<https://www.rijndam.nl/content/boek-hoe-blijf-je-fit-met-een-dwarslaesie-bestellen>)

Specialisten in revalidatie

[Volwassenenrevalidatie](#) | [Kinderrevalidatie](#) | [Arbeidsrevalidatie](#) | [Orthopedietechniek](#)

